

Dr. Zoltan Deak
2420 Sedgwick Avenue
Bronx, N.Y. 10468

1971 július 26.

Nagyon tisztelt Barátom,

még május 6-án kelt, rendkívüli örömet okozó levele ért, csak most köszönöm meg, amit öszintén restellek, de van valami nagyon halvány mentésem: májusban, júniusban rendszerint már a Catskill-hegységben élek, egészen pontosan a Big Indian nevezetű parányi falu mellett, ahol a feleségemnek nyári speciális camp-je van leendő hivatásos ballerínák számára s a téli hó olvadása után (ami május előtt sohasem történik meg) nyomban fokozott tempóban hozzá kell látni az 50 szobás ház rendezéséhez, javításokhoz, takarításhoz, csinosításhoz kívül és belül, kertészkedéshez, hogy a júniusvégi megnyitásra minden rendben legyen. Ez bizony módfelett leköt s minthogy a hosszú évek folyamán egész ügyes szobafestő, mázó, asztalos, lakatos, kertész s általános javító-munkás lett belőlem, van dolgom elég! Persze mindezt nagy élvezettel csinálom s aztán a nyári idény alatt a sok szép ifju táncosnő között élek, ami már önmagában is bűnös fizetség. Szóval csak most kezdek hozzá teméntelen levélbeli resztanciámat feldolgozni, vagy ledolgozni inkább - kérlek, fogadd el mentegőzésemet s tarts meg jóbarátaságban.

Teljesen egyetértek a zagyva, értelmetlen írásokkal jelentkező "költökről" alkotott véleményeddel. Képen egy klasszikus formában írandó versmen dolgozom, amelyből most csak ennyit idézek:

Kéjenc korbáccsal veritek szilánkká
értelmes nyelvünk szavai szép láncát,
zagyva írástok nem egyéb, mint fontolt
bandzsza halandzsza.

Annál megtisztelőbb a verseimről irt kritikád s hogy adatokat kérsz a készülő műved számára szerény személyemről és munkásságomról. A "Nemrég meghaltam" c. kötetem végén olvasható egy rövid beszámoló magamról, igaz, ez nem adatszertű egy bibliográfia nézőszögéből. Mellékelek egy angolnyelvtan curriculum vitae-t s egy ugyancsak angolul irt összefoglalást magamról s főleg politikai magatartásomról, amit néhány évvel ezelőtt vetettem papírra. Kiegészítésként a fentiekhez: 1905 január 7-én születtem Ungvárott, ahol édesapám, néhai Deák Gyula középiskolai igazgató volt. 1919-ben Budapestre költöztünk s ott folytattam középiskoláimat a Rákócziánumban (Írseki gimnázium), majd Ujpesten érettségiztem, ahová időközben apámat rövid kultuszminiszteriumi beosztása után igazgatónak kinevezték. Az angolnyelvtan életrajzomban nem említettem meg több egyéb lapot, amit szerkesztettem, így Ujpesten az "Ujpest" c. hetilapot, aminek tulajdonosa is voltam, majd később Budapesten, ahová 1938-ban költöztem át Ujpestről, a "Romeo és Julia" c. képes művészeti lapot, amit 1947-ben indítottam s még abban az évben be is szüntettem, mert megvonták a papír-ellátást Nagy Ferenc erőszakos lemondása után, mondván, hogy a lap "nyugati" beállítottsága s hogy a lapengedélyt Nagy Ferenc közbenjárására kaptam, ami igaz volt, de ez viszont a lemondás után bűnnek számított. A feleségem: Csikós Eszter, akit 1947-ben Brüsszelben vettem feleségül, ahol honatalanságom első állomása volt.

Ha még kellene valami további adat, készséggel állok rendelkezésedre.

Engedd meg, hogy felhasználjam ezt az alkalmat arra, hogy megkérdejem: lehetne arról szó, hogy a newyorki Fészek Klubban az ősz folyamán, minél előbb, előadást tartanál hosszú életpályádról, munkásságodról s főleg a

nagy műveléssel, az amerikai magyar irodalom bibliográfiájával kapcsolatos tevékenységéről s annak eddigi eredményeiről? Talán tudod, hogy kezdeményezésemmre tavaly megalakult a Fészek Klub, amely egybetömörítette a New York és környékén élő magyar írókat, újságírókat s minden rendbeli művészeket és a művészetek barátait (utóbbiakat pártoló tagként) s ezzel végre sikerült olyan intézményt létesítenünk, amit büszkén mutathatunk fel az amerikaiaknak, amely a magyarság szebbik, jobbak arcát mutatja s amely a magyar tudás és szellem igazi gócpontja a newyorki dzsungelben. Mialatt a különféle szegényletes magyar csoportosulások a szellemi mélypontra s rendszerint ugyanakkor a politikai mocsarat képviselik, mi a következő előadásokat tartottuk 1970 őszén és 1971 tavaszán: Dr. Herz Ottó zenei elményeiről, Márer György József Attiláról, Fodor Sándor a magyar filmgyártás úskoráról, Fellegi Teri az amerikai magyar színjátszással kapcsolatos emlékeiről, én Babits Mihályról, Kovács Imre az 1930-as évek dinamikus irodalmi megmozdulásáról, a falukutatókról, Roboz Aladár a régi pesti Fészek Klubról és sziniszagzatói emlékeiről, Carelli Gábor énekművészi pályafutásának Állomásairól, Barankovics István Bartók Béláról, majd egy újabb előadásban a magyarországi élete utolsó fázisáról, Faludy György november 4-e évfordulójáról, Lukács János Krudy Gyuláról, az Izraelből itt tartózkodott Dan Ofry az ottani életéről, a Magyarországról ide látogatott Ignác Rózsa a Laborfalvy Rózáról irt regényéről, dr. Aczél Benő lapszerkesztői emlékeiről; Iváncsi Zoltán és Flórián Tibornak szerzői estje volt Dekány László és Krencsey Marianne versmondói illusztrálásával; két képzőművészeti tárgyalót rendeztünk: Pilényi Oszkár és Kemény László festőművészeket; a Svájcban ideérkezett berni operanékesnő, a magyar Ottília Mère koncertet adott a Fészekben; megrendeztük a Hunter College-ban azt a hatalmas méretű hangversenyt, amelyen a legjobb magyar művészek léptek fel s néhány nagynevű amerikai művész is. A koncert tiszta bevételét az Irodalmi Újságnak utaltuk át Párisba. A klub tiszteletbeli elnöke: Ormándy Jenő, elnöke: dr. Herz Ottó zongoraművész, alelnöke: Barankovics István, a "Magyar Nemzet" v. főszerkesztője, ügyvezető igazgatója én vagyok, az igazgatóság elnöke: Roboz Aladár, tagjai: Carelli Gábor és Kónya Sándor, a Metropolitan tagjai, Bertal Jenő karmester, Faludy György költő, Kovács Imre író, Fellegi Teri, Freschl Marion, a Juilliard-zeneakadémia világhírű énektárnője, Kabos Ilonka zongoraművésznő, Krencsey Marianne színművésznő, Király Béla egyetemi tanár, szakíró, Lindenfeld Emil festőművész. Fizetést senkisémet kap, a bevételből (tagdíjakból) beteg, öreg művészeket támogatunk.

Ha megtisztelnél bennünket előadásoddal, annak szerdai napon, este 8 órakor kellene lennie; minden szerdán jövünk össze egy régi amerikai klubtól alberelt igen kellemes, tágas helyiségben, az Abbey-Victoria-szállóban. Légy kegyes minél előbb választ adni, mert most állítom össze az őszi programot. Nagyon remélem, hogy válaszd kedvező lesz.

Meg kell említenem, hogy igen értékes muzeumi anyag is gyűlik össze a Fészekben s azt hiszem, nem is oly sokára meg tudjuk valósítani az amerikai magyar múzeumot, nem Molnár Ágoston-féle módszerekkel...

Még egyszer elnézést kérem késedelmes válaszóért és mielőbbi soraiddat várom erre a címre, amely augusztus 8-ig jó:

Dr. Zoltan Deak
Camp Deak
Big Indian, N.Y, 12410

Végtelen nagyrabecsüléssel:

Seal